

Paríž, 29. mája 2015

Poľsko si vo volebnom roku otvára priestor na ekonomické stimuly. Pozor však na riziká

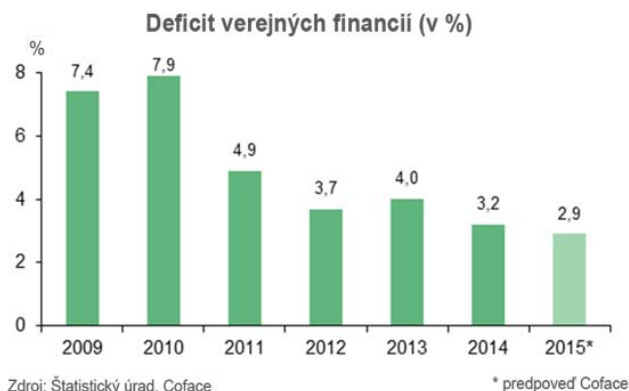
Krajina môže už onedlho skončiť s prísnymi opatreniami v rámci postupu pri nadmernom deficite (EDP). Vo volebnom roku je to priaznivá správa.

Poľsko je po prezidentských voľbách, no už v októbri krajinu čakajú parlamentné voľby. A práve vo volebnom roku sa poľskej vláde otvára priestor na ekonomické stimuly. „Dôvodom je odporúčenie Európskej komisie ukončiť postup pri nadmernom deficite (EDP). Rada ministrov EÚ o ňom rozhodne už 19. júna,“ konštatuje Grzegorz Siewiewicz, ekonóm Coface pre strednú a východnú Európu. Poľsko by jeho ukončením dostalo priestor na uskutočnenie viacerých ekonomických stimulov. „Dá sa predpokladať, že nimi budú opatrenia, ktoré zlepšia ekonomickú situáciu domácností,“ hovorí Siewiewicz. Poľsko si však zároveň musí dať pozor na hroziace riziká.

Sedem rokov nadmerného deficitu

EDP je súčasťou Paktu stability a rastu EÚ, ktorý stanovuje, že sa členské krajiny musia vyhnúť nadmernému deficitu. Postup pri nadmernom deficite sa spúšťa, keď deficit prekročí 3 % HDP, alebo verejný dlh je väčší ako 60 % HDP. Ak sa tak stane, orgány Európskej únie vydajú krajine odporúčania a časový rámec, aby dostala deficit či dlh pod kontrolu. Ak krajina neprijme nevyhnutné kroky, nasledujú sankcie. V prípade Poľska rozhodla Európska komisia o EDP v roku 1999. Po siedmich rokoch sa domnieva, že Poľsko Pakt stability a rastu plní. Ak návrh schváli Rada ministrov EÚ, v júni opustí EDP, aj spolu s Maltou. Nateraz platí EDP ešte pre ďalších deväť krajín – Chorvátsko, Cyprus, Portugalsko, Slovinsko, Francúzsko, Grécko, Španielsko a Veľkú Britániu.

Poľsko dosiahlo vlani deficit 3,2 % HDP, no spôsobili ho zvýšené náklady na systémovú dôchodkovú reformu, ktorú zvrátil zákon z roku 2013. Po zohľadnení týchto čistých nákladov sa deficit dostal na požadovanú úroveň. Obdobne ku konca roka 2014 klesol aj vládny dlh bezpečne pod 60 % HDP, keď dosiahol 50,1 %. „Vládny program počíta s dosiahnutím deficitu na úroveň 2,7 % HDP v tomto roku a 2,3 % HDP v nasledujúcom. Coface predpokladá, že v daných rokoch dosiahne deficit 2,9 %, respektíve 2,6 % HDP,“ konštatuje Siewiewicz.

Riziká zostávajú

Ukončenie EDP znamená pre Poľsko aj to, že tvorba rozpočtovej politiky už nebude pod takým drobnohľadom EÚ. Dá sa tak očakávať väčšia fiškálna flexibilita, najmä keď počas trvania EDP nemohla vláda robiť žiadne opatrenia, ktoré by znížili výdavky do štátneho rozpočtu. „Teraz je väčší priestor pre ekonomické stimuly, ako zníženie dočasne vyššej DPH, a to o dva roky skôr, než sa pôvodne plánovalo. Takéto opatrenie povedie síce k zníženiu príjmov do rozpočtu okolo 6 miliárd zlotých ročne, no pridá rastu HDP vďaka vyššej spotrebe dva percentuálne body,“ vysvetľuje Siewewicz. Zníženie DPH však bude závisieť od veľkosti budúročného rozpočtu. Poľský minister financií ale už naznačil, že zrušením EDP by mohla vláda zvýšiť mzdy vo verejnom sektore, ktoré musela vlni zmraziť. Tiež by mohla zaviesť daňové prázdniny pre firmy na výdavky do výskumu a vývoja. Európska komisia chce však aj napriek zrušeniu EDP monitorovať fiškálny vývoj v Poľsku, aby sa ubezpečila, že dosiahnuté zlepšenie rozpočtu je dlhodobé udržateľné. Poľsku už aj odporučila znížiť deficit rozpočtu tento aj nasledujúci rok o ďalších 0,5 % HDP. „Vláda by tiež mala podľa odporúčaní Európskej komisie prijať aj ďalšie opatrenia, ako zrušenie prednostného odchodu do dôchodku, zlepšenie trhu práce a investovanie do železničnej infraštruktúry,“ dodáva.

Volebný darček

Zrušenie EDP prichádza pre vládu v najvhodnejší čas, keďže v októbri sú v Poľsku aj parlamentné voľby. „Len rozmrazenie plátov vo verejnej správe by znamenalo pozitívny odkaz pre 600 tisíc potenciálnych voličov. Očakáva sa, že vláda bude nasledujúci rok veľmi opatrná, aby Poľsko opäť nevystavila hrozbe EDP, hoci ďalšie podstatné zníženie rozpočtového deficitu - na úroveň menej než 2 % HDP - je v dlhodobom horizonte nepravdepodobné,“ upozorňuje Grzegorz Siewewicz, ekonóm Coface pre strednú a východnú Európu.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, popredný svetový hráč v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domácom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2014 skupina zvýšila svoj konsolidovaný obrát o 1,6 % na 1,441 miliardy eur, v strednej Európe dokonca o 3 % na 113,3 milióna eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 98 krajinách, jej 4 406 expertov zabezpečuje transakcie 40 000 spoločností vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

